

Medlem af Inatsisartut Aqqa Samuelsen, Inuit Ataqatigiit
/her

Besvarelse af § 37 spørgsmål 2018-323 om import af mursten

23-01-2019
Sags nr.: 2018 - 26797
Id nr. 36988438

Kære Aqqa Samuelsen

Tak for de fremsendte spørgsmål, som du har sendt i medfør af § 37 i Forretningsordnen for Inatsisartut. Spørgsmålene gengives enkeltvis nedenfor, efterfulgt af en besvarelse.

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
Fax: (+299) 34 63 56
www.naalakkersuisut.gl

1. Hvor stor er importen af mursten? Hvad er importværdien af disse?

Svar: Leverandører i Grønland oplyser, at der bliver maksimalt importeret ca. 450 stk. mursten hver andet eller fjerde år. Disse bruges udelukkende til reparation af skorstene og kirkegulve. Importværdien er derfor meget lavt.

2. I hvor stor grad benyttes mursten i forbindelse med nybyggeri her i landet?

Svar: Se svaret på spørgsmål 1.

3. Har man undersøgt hvor meget man kan spare ved at opføre et hus af mursten frem for et traditionel hus bygget af træ?

Svar: Beregninger viser, at håndværkerudgiften for byggeri med mursten typisk ligger 25 procent over håndværkerudgiften for det samme byggeri udført af træ. Målt på den direkte opførelsespris er der altså ingen besparelse ved at bygge med mursten i stedet for traditionelt byggeri af træ.

4. Har man videnskabelige undersøgelser om huse af mursten er velegnede til det arktiske miljø?

Svar: Naalakkersuisut er ikke bekendt med, om der er gennemført egentlige videnskabelige undersøgelser til dokumentation for murstensbyggeriets egnethed i arktisk miljø.

5. Har man lavet forsøgsprojekter med byggeri af mursten med grønlandske råmaterialer? F.eks. ler fra Kangerlussuaq?

Svar: Naalakkersuisut er ikke i besiddelse af rapporter om forsøgsprojekterne og har ikke umiddelbart kendskab til, om sådanne rapporter er publiceret.

Naalakkersuisut er dog bekendt med, at DTU/Artek omkring 2005 fik fremstillet et parti mursten af ler fra Kangerlussuaq. Leret fra Kangerlussuaq blev sendt til et teglværk i Danmark, hvor leret blev til mursten ved brænding i teglværksovn ved en temperatur på omkring 1.000 °C.

Efterfølgende blev de grønlandske mursten sendt fra teglværket i Danmark til Sisimiut, hvor murstenene blev brugt til byggeriet af skiklubben SSP's klubhus.

Det kan efterfølgende konstateres, at stenene er begyndt at skalle og der sker afsprængninger i stenene. Dette kan skyldes flere forhold, bl.a. et muligt saltindhold i leret samt at stenene er modtagelige for fugt, og dermed yderligere frostsprængninger i stenene.

6. I 2015 afholdte Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender Vittus Qujaukitsoq og borgmester i Kommune Kujalleq Jørgen Wæver Johansen samt medlemmer af Kommune Kujalleqs Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalg et 2 dage langt seminar om at skabe flere arbejdspladser i Sydgrønland. Det kan man læse om på Selvstyrets hjemmeside på følgende link: https://naalakkersuisut.gl/da/Naalakkersuisut/Nyheder/2015/08/170815_byggematerialer

Kan Naalakkersusiut komme med detaljerede oplysninger om hvilke tiltag man har taget med hensyn til Siku Block?

Svar: Seminaret i 2015 omhandlede etablering af arbejdspladser. Departementet for Erhverv oplyser, at der ikke er foretaget yderligere tiltag på baggrund af seminaret i 2015.

7. Har man i landets regioner undersøgt egnede steder med gode råvarer til selvforsyning af lokale mursten?

Svar: Departementet for Boliger og Infrastruktur er ikke bekendt med en sådan undersøgelse.

8. Har Naalakkersuisut planer om opstart af fabrikation af mursten her i landet?

Svar: Naalakkersuisut har ikke planer om at opstarte produktion af mursten i offentligt regi, da dette vil være at gå i direkte konkurrence med private iværksættere.

9. Hvor meget vil det koste at opstarte en fabrik af lokale mursten?

Svar: Naalakkersuisut har ikke foretaget en vurdering af omkostninger til etablering af en fabrik til produktion af mursten. Det er ikke en del af Naalakkersuisuts opgave.

10. Hvilke og hvor mange arbejdspladser vil man stifte ved opstart af fabrikation af mursten her i landet? Hvilke uddannelser kræves der for de kommende produktionsmedarbejdere?

Svar: Se svaret på spørgsmål nr. 9.

11. Hvilke planer har Naalakkersuisut om at nedbringe importen af byggematerialer her i landet?

Svar: Ved nyt byggeri lægges der vægt på anvendelse af materialer og komponenter, der understøtter en lokal fremstilling. Rådgiverne og entreprenørerne har i forening gennem de seneste år udviklet simple betonelementer til anvendelse i konkrete byggeprojekter. Disse betonelementer produceres med landets egne råmaterialer såsom sand og grus, men med importeret cement og armeringsstål.

Jeg håber, at det ovenstående besvarer dine spørgsmål.

Med venlig hilsen

Karl Frederik Danielsen